

Consulting&Audit

«ԷՅՎԻ ՔՈՆՍԱԼԹԻՆԳ ԸՆԴ ԱՈՒԴԻՏ» ՍՊԸ

«ԷՅՎԻ ՔՈՆՍԱԼԹԻՆԳ ԸՆԴ ԱՈՒԴԻՏ» ՍՊԸ

«ԷԼԵԿՏՐԱԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՕՊԵՐԱՏՈՐ» ՓԲԸ

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

2024Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ

ԵՐԵՎԱՆ
ԱՊՐԻԼ- 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ղեկավարության հայտարարությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման եւլ հաստատման պատասխանատվության վերաբերյալ	2
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

**ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2024Թ. ՂԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱԾ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Ղեկավարությունը պատասխանատու է «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության արդյունքների, դրամական միջոցների հոսքերի և գույք ակտիվներում փոփոխությունների մասին ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- ✚ Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- ✚ Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- ✚ Լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՍ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները պատկերացում կազմեն Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին,
- ✚ Ընկերության գործունեության անընդհատությունն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

- ✚ Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետ և ողջամիտ համակարգ մշակելու, ներդնելու և պահպանելու համար,
- ✚ Համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն Ընկերության գործառնությունները արտացոլելու, ներկայացնելու և ցանկացած ժամանակ Ընկերության ֆինանսական վիճակը ողջամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու համար, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռեն ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին,
- ✚ ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- ✚ Ընկերության ակտիվների անվտանգության ապահովման համար խելամիտ քայլերի իրականացման համար,
- ✚ Խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են 2025թ. ապրիլի 14-ին:

Գլխավոր տնօրենի պարտականությունները
կատարող՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Դ. Գրիգորյան

Լ. Մելքոնյան

2025թ. ապրիլի 14
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Consulting&Audit

«ԷՅՎԻ ՔՈՆՍԱԼԹԻՆԳ ԸՆԴ ԱՌԻԴԻՏ» ՍՊԸ

«ԷՅՎԻ ՔՈՆՍԱԼԹԻՆԳ ԸՆԴ ԱՌԻԴԻՏ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան, Նուբարաշեն, 10 փող, տուն 6

ՏԳՀ, Երևան, Մյասնիկյան պողոտա 5/1

Հեռ: +374 (10) 572879

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԻԴՏՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ՓՈՐՁԱԳԵՏ ՀԱՇՎԱԳԱՀՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ»

ՀԿ ԱՆԴԱՄ,

ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԱՄՍԱԹԻՎ 2025Թ. ՀՈՒՆՎԱՐԻ 23, ՀԳԳՀ՝ 1 25 0938

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր»
փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետիրոջը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-Վարքագիր) և ՀՀ-ում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պահանջները՝ այդ կանոնների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվության վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը տրամադրվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն մենք՝

- ✚ հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ✚ ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- ✚ գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը,
- ✚ եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է ղեպերի կամ հանգամանքների վերաբերյալ էական անորոշություն, որը կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն, ապագա ղեպերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը՝ դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը,
- ✚ գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպերի ճշմարիտ ներկայացումը,

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցվում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հետ աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

14 ապրիլի 2025թ.

Գլխավոր տնօրեն՝

Աուդիտոր՝

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար դրամ	Ծան.	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՆՏԻՎ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	9 672 353	10 357 532
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	5	367 129	58 708
Ոչ նյութական ակտիվներ	6	1 164 257	1 345 285
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		11 203 739	11 761 525
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	7	530 744	543 280
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	8	299 749	238 171
Շահութահարկի գծով դեբիտորական պարտքեր		8 624	36 961
Ժամկետային ավանդներ	9	420 572	418 000
Դրամական միջոցներ	10	34 559	21 577
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		1 294 248	1 257 989
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱՆՏԻՎՆԵՐ		12 497 987	13 019 514
ԿԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Համարված բաժնետիրական կապիտալ	11	3 450 241	1 910 748
Վերագնահատման պահուստ	11	491 102	491 102
Պահուստային կապիտալ	11	286 612	286 612
Զբաղիված շահույթ (չծածկված վնաս)	11	2 400 279	3 729 210
Ընդամենը սեփական կապիտալ		6 628 234	6 417 672
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	12	5 097 881	5 843 859
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	13	329 947	348 770
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		5 427 828	6 192 629
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	12	220 628	251 732
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		221 297	157 481
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		441 925	409 213
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		12 497 987	13 019 514

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2025թ. ապրիլի 14-ին: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանուցանողությունների հետ մեկտեղ: (Էջ 9-31)

Գլխավոր տնօրենի
պարտականությունները կատարող

Գլխավոր հաշվապահ

Գրիգորյան

Մկրտչյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հաճար դրամ	Ծան.	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շարունակվող գործունեություն			
Հասույթ	15	2 139 381	1 656 767
Վաճառքի ինքնարժեք	15	(1 755 870)	(1 528 860)
Համախառն շահույթ (վնաս)		383 511	127 907
Վարչական ծախսեր	16	(512 040)	(627 803)
Այլ եկամուտ	17	243 262	236 354
Այլ ծախսեր	17	(11 670)	(28 950)
Ֆինանսական եկամուտներ	18	36 096	55 662
Ֆինանսական ծախսեր	18	(246 120)	(279 693)
Այլ օգուտ (կորուստ)	19	330 987	(75 312)
Զուտ շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը		224 026	(591 835)
Շահութահարկի գծով ծախս	20	18 823	86 183
Շարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)		242 849	(505 652)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		242 849	(505 652)

Գլխավոր տնօրենի
սպարտականությունները կատարող

Գլխավոր հաշվապահ

Դ. Գրիգորյան

Լ. Մելքոնյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (ԼՋ 9-31)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Վերագնահատման պահուստ	Պահուստային կապիտալ	Զբաղիված շահույթ (շժածկված վնաս)	Ընդամենը
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1 910 748	491 102	-	4 543 974	6 945 824
Ծառունակվող գործունեությունից գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	286 612	(505 652)	(219 040)
Հատկացում պահուստային կապիտալին	-	-	-	(286 612)	(286 612)
Ծախսաժիններ	-	-	-	(22 500)	(22 500)
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1 910 748	491 102	286 612	3 729 210	6 417 672
2024թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1 910 748	491 102	286 612	3 729 210	6 417 672
Ծառունակվող գործունեությունից գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	-	242 849	242 849
Կանոնադրական կապիտալի ավելացում	1 539 493	-	-	(1 539 493)	-
Հատկացում պահուստային կապիտալին	-	-	-	(32 287)	(32 287)
Ծախսաժիններ	-	-	-	-	-
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3 450 241	491 102	286 612	2 400 279	6 628 234

Գլխավոր տնօրենի
պարտականությունները կատարող

Գլխավոր հաշվապահ

Գրիգորյան

Էմիլյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (Էջ 9-31)

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հազար դրամ		
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	21 577	9 518
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	2 769 406	2 334 323
Այլ մուտքեր	4 029	671
Ստացված տոկոսներ	49 084	64 897
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ	(673 186)	(744 136)
Մատակարարներին և այլ կրեդիտորներին վճարված դրամական միջոցներ	(511 554)	(436 137)
Վճարված հարկեր և պարտադիր վճարներ	(553 951)	(607 317)
Վճարված տոկոսներ	(166 791)	(187 841)
Այլ վճարումներ	(16 536)	(25 810)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	900 501	398 650
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից մուտքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերումների գծով վճարներ	(335 991)	(91 030)
Բանկերում տեղաբաշխված ավանդների	(732 000)	(648 000)
Բանկերում տեղաբաշխված ավանդների մարում	738 000	932 000
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(329 991)	192 970
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	286 141	219 459
Վարկերի և փոխառությունների մարումներ	(811 329)	(776 430)
Վճարված շահաբաժիններ	(32 287)	(22 500)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(557 475)	(579 471)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	13 035	12 149
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(53)	(90)
Դրամական միջոցների տարեվերջի մնացորդը	34 559	21 577

Գլխավոր տնօրենի
պարտականությունները կատարող՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Գ. Գրիգորյան

Լ. Բեքունյան

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (Լջ 9-31)

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Ընկերության մասին

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է 2003թ-ին: Ընկերության կանոնադրությունը գրանցվել է 03.11.2003 թ ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից, գրանցման թիվ 273.120.03639, գրանցման վկայական՝ 03Ա 062403, հարկային հաշվառման համարը՝ 01547732:

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» (ԷԷՀՕ) Ընկերությունը հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն, որի միակ բաժնետերը Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության լիազորությունները պատկանում են Հայաստանի Հանրապետության Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությանը: 2003թ. մայիսի 2-ի Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության թիվ 779-Ա որոշմամբ «Հայէներգո» ՓԲԸ-ի Կարգավարական Կենտրոն ստորաբաժանման և «Էներգակապ» մասնաճյուղի հիման վրա ստեղծվել է «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» (ՀՀԷՕ) փակ բաժնետիրական ընկերությունը:

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 375009, ք. Երևան, Աբովյան 27: Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, տնօրենների խորհուրդը և Ընկերության տնօրենը:

2024թ. Ընկերության աշխատողների թվաքանակը կազմել է 175 մարդ, իսկ 2023թ.՝ 177 մարդ:

1.2 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատիվ տեխնոլոգիական և տնտեսական կարգավորումը:

Գործունեության համար ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի թիվ 427 Ա որոշմամբ տրվել է լիցենզիա, որի գործունեության ժամկետը մինչև 2025թ. դեկտեմբերի 9-ն է:

2. Ֆինանսական հաշվետվություններին պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

2.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (դրամ): Այն հանդիսանում է նաև Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 ՀՀՄՍ 1 համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտի համաձայն: Ընկերությունը որոշել է պատրաստել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն՝ ենթագումարներով, երկու առանձին հաշվետվությունների փոխարեն (ֆինանսական արդյունքների մասին առանձին հաշվետվություն և, որին հետևում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն):

2.5 Նոր կամ փոփոխված ՖՀՄՍ-ներ

Նոր կամ փոփոխված ստանդարտների և մեկնաբանությունների կիրառում

Ստորև նկարագրված են այն ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտել 2023 թ. հունվարի 1-ից:

- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12 ստանդարտում՝ եզակի գործարքների արդյունքում առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ:

- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8 ստանդարտում՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանումը:
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 ստանդարտում՝ Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում:
- Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 ստանդարտներում՝ Տոկոսադրույքի ուղենիշի բարեփոխում-Փուլ 2: Գործում է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Հրապարակված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Հրապարակված, սակայն սույն ֆինանսական հաշվետվություններով ծածկվող հաշվետու ժամանակաշրջանի համար դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտները բերված են ստորև: Այս ցանկն այն հրապարակված ստանդարտների և մեկնաբանությունների ցանկն է, որոնք Ընկերության կանխատեսումներով կօգտագործվեն իր կողմից հետագայում: Ընկերության մտադիր է ընդունել դրանք այն ժամանակ, երբ այդ ստանդարտներն ուժի մեջ կմտնեն:

- Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9 ստանդարտում՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի չափումը: Գործում է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար
- Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9 ստանդարտում՝ վարձակալությունների գծով պարտավորությունների ապահանաչումը: Գործում է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար
- Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 19 ստանդարտում՝ Բնությունից կախված էլեկտրատեներգիայի պայմանագրեր
- Գործում է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

2.6 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված ՖՀՄՍ-ի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն

Իրական արժեքի չափում

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Ընկերությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնհատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներյայացված է ստորև.

- 1-ին մակարդակ. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտվող),
- 2-րդ մակարդակ. 2-րդ մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալները, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործված ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումը՝ որպես մեկ ամբողջություն, դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որտեղ դասակարգվում են ամենացածր մակարդակի տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջ չաճման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոխանցումներն Ընկերությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով: Ձեռքբերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները: Գործարկման և նման նախատարադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում, եթե դրանք անհրաժեշտ չեն ակտիվն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Մեփական ուժերով կառուցվող հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը որոշվում է նույն սկզբունքներով, ինչ պաշարների ինքնարժեքը: Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները մինչև դրանց նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը հանդիսանում են անավարտ հիմնական միջոցներ և հաշվառվում են դրանց ինքնարժեքով:

Հիմնական միջոցի միավորը, որի իրական արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո պետք է հաշվառվի վերագնահատված գումարով, որն իրենից ներկայացնում է դրա իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունը եւ արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Վերագնահատումները պետք է կատարվեն բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի հաշվեկշռային արժեքը էականորեն չտարբերվի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ իրական արժեքից:

Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատվող հիմնական միջոցի միավորների իրական արժեքի փոփոխություններից: Երբ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն տարբերվում է իր հաշվեկշռային արժեքից, կատարվում է նոր վերագնահատում: Հիմնական միջոցի որոշ միավորների իրական արժեքը կարող է նշանակալիորեն եւ կամայական ձեռով փոփոխվել, հետեւաբար դրանց տարեկան վերագնահատումն անհրաժեշտ է: Նման հաճախակի վերագնահատումները անհրաժեշտ չեն հիմնական միջոցների այն միավորների համար, որոնց իրական արժեքը աննշան է փոփոխվում: Փոխարենը, կարող է անհրաժեշտ լինել վերագնահատել այդ միավորները երեք կամ հինգ տարին մեկ անգամ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության կամ վարչական կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն ընկերության որդեգրած քաղաքականության: Այս ակտիվների մաշվածությունը ևս հաշվարկվում է, երբ դրանք դառնում են պատրաստ իրենց նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ միասին: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը հանձնվել է շահագործման՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

*Ծեփեր, շինություններ
Փոխանցող հարմարանքներ
Մեքենաներ, սարքավորումներ*

*20-40 տարի
20 տարի
10 տարի*

Տրանսպորտային միջոցներ
Արտադրական գույք
Տնտեսական գույք
Համակարգչային տեխնիկա
Կապի միջոցներ
Այլ

10 տարի
5 տարի
8 տարի
2 տարի
5 տարի
8 տարի

Ակտիվի մնացորդային արժեքը և օգտակար ծառայությունը վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարեվերջի դրությամբ, եթե ակնկալիքները տարբերվում են նախորդ գնահատումներից:

3.2 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է՝

Համակարգչային ծրագրեր
Բանաձևեր, մոդուլներ, նախագծեր

10 տարի
10 տարի

3.3 Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը, որը պահվում է վարձակալական եկամուտ ստանալու և/կամ դրա արժեքի աճի նպատակով, սկզբնապես հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառելով գործարքի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն առաջացել է:

Ներդրումային գույքը ապաճանաչվում է օտարման ժամանակ կամ, երբ ներդրումային գույքը մշտապես հանվում է օգտագործումից, և ապագա տնտեսական օգուտներ չեն ականկալվում օտարումից:

3.4 Վարձակալություններ

Պայմանագրի կնքման պահին Ընկերությունը պետք է գնահատի արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալության տարրեր: Պայմանագիրը համարվում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալության տարր, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, վարձակալը պետք է ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, վարձակալը պետք է չափի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնական արժեքով:

Մեկնարկի ամսաթվին վարձակալը պետք է չափի վարձակալության գծով պարտավորությունը՝ այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռևս չեն վճարվում այդ ամսաթվին: Վարձավճարները պետք է գեղջվեն կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել: Եթե այդ դրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, վարձակալը պետք է կիրառի վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո, վարձակալը վարձակալության գծով պարտավորությունը պետք է չափի՝

ա) ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը,

բ) նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար կատարված վարձավճարները, և

գ) վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար ցանկացած վերանայում կամ վարձակալության վերափոխում:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո, վարձակալը պետք է չափի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը՝ կիրառելով սկզբնական արժեքի (ինքնարժեքի) մոդելը, եթե վարձակալը չի կիրառում վերևի պարբերությամբ չափման մոդելը:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, եթե փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես գործառնական, եթե չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Վարձատուն գործառնական վարձակալությունից ստացվող վարձավճարները պետք է ճանաչի որպես եկամուտ կամ գծային հիմունքով, կամ մեկ այլ պարբերական հիմունքով:

3.5 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ օտարման խմբերը, որոնք ներառում են ակտիվներ և պարտավորություններ, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող, եթե դրանց հաշվեկշռային արժեքը փոխհատուցվելու է հիմնականում վաճառքի գործարքի, այլ ոչ թե շարունակական օգտագործման միջոցով: Այս պայմանը համարվում է բավարարված միայն այն ժամանակ, երբ վաճառքը խիստ հավանական է և ոչ ընթացիկ ակտիվը կամ օտարման խումբը մատչելի է անմիջական վաճառքի համար իր ներկա վիճակում: Ընկերության ղեկավարությունը պետք է պարտավորված լինի վաճառելու ակտիվը, և պետք է ակնկալվի, որ դասակարգման ամսաթվից հետո մեկ տարվա ընթացքում վաճառքը կբավարարի որպես ավարտված վաճառք ճանաչելու պայմաններին:

Անմիջականորեն նախքան դասակարգումը ակտիվները կամ օտարման խմբերը վերաչափվում են համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այնուհետև, որպես վաճառքի համար դասակարգված ակտիվները կամ օտարման խմբերը չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումներ, նվազագույնով:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ընդհատված գործունեությունից եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են շարունակական գործունեության եկամուտներից և ծախսերից առանձին՝ մինչև շահութահարկից հետո գույք գումարի մակարդակը:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների գծով մաշվածություն կամ ամորտիզացիա չի հաշվարկվում:

3.6 Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված՝ արտարժույթային շուկա ներում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով:

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը, սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

3.7 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և հնարավոր իրացման գույք արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների հնարավոր իրացման գույք արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջին մուտք, առաջին ելք» բանաձևով: Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ ծրագրերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը որոշվում է դրանց կոնկրետ ծախսումների հստակ առանձնացման միջոցով:

Երբ պաշարները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը ճանաչվում է որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը: Պաշարների ինքնարժեքի՝ մինչև իրացման գույք արժեք ցանկացած իջեցման գումար, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը: Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որը առաջացել է իրացման գույք արժեքի աճից, ճանաչվում է որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

3.8 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները), և պարգևավճարները:

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց զեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո:

3.9 Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հասույթը ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերության սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտն է, այսինքն տնտեսական օգուտների ավելացումն է (ակտիվների ներհոսքի կամ աճի կամ պարտավորությունների նվազման տեսքով), որը հանգեցնում է սեփական կապիտալի աճի, բացառությամբ սեփական կապիտալում հիմնադիրների կողմից ներդրումների հետևանքով սեփական կապիտալի աճի: Հասույթ չի համարվում պետական շնորհներից և նվիրատվություններից ստացված եկամուտը:

Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթը Ընկերությունը ճանաչում է, երբ բավարարվում են կատարողական պարտականությունները: Կատարողական պարտականությունները գնորդի հետ պայմանագրում նախատեսված խոստում են՝ փոխանցելու որոշակի ապրանքներ կամ ծառայություններ գնորդին: Կախված կատարողական պարտականության բնույթից՝ այն կարող է բավարարվել կամ ժամանակ ինչ որ մի պահի, կամ էլ ժամանակի ընթացքում:

Ընկերության սովորական գործունեության հասույթ բերող ուղղությունները, դրանց գծով կատարողական պարտականությունները և հասույթների ճանաչման քաղաքականությունը նկարագրված են Ծանոթ. 18-ում:

Այնքանով, որքանով Ընկերության կողմից կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը գերազանցում է գնորդի կողմից վճարված հատուցումը, Ընկերությունը ճանաչում է «պայմանագրի գծով ակտիվ», իսկ եթե գնորդից ստացված հատուցման գումարն է գերազանցում կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը, ապա տարբերությունը ճանաչվում է որպես «պայմանագրի գծով պարտավորություն»: Գնորդից անվերապահ ստացման ենթակա հատուցումը առանձնացվում է պայմանագրի գծով ակտիվից և ներկայացվում է որպես դեբիտորական պարտք:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսի մեթոդը:

Ընկերությունը պետք է ճանաչի հասույթ, երբ (կամ այնքանով, որքանով) բավարարում է կատարման պարտականությունը՝ խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը (այսինքն՝ ակտիվը) փոխանցելով գնորդին: Ակտիվը համարվում է փոխանցված, երբ (կամ այնքանով, որքանով) գնորդն այդ ակտիվի նկատմամբ ձեռք է բերում հսկողություն:

Երբ (կամ այնքանով, որքանով) խոստացված պարտականությունը կատարվում է, Ընկերությունը պետք է ճանաչի որպես հասույթ՝ գործարքի գնի այն մասը, որը վերագրվում է տվյալ կատարման պարտականությանը:

Գործարքի գինը որոշելիս՝ Ընկերությունը պետք է դիտարկի պայմանագրի պայմանները և իր սովորական բիզնես գործելակերպը: Գործարքի գինը հատուցման այն գումարն է, որն Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ, որպես փոխանակում, գնորդին խոստացված ապրանքները կամ ծառայությունները փոխանցելու դիմաց, բացառությամբ երրորդ կողմերի անունից հավաքագրված գումարները:

3.10 Հարկեր

Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից:

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև:

ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, չօգտագործված հարկային վնասների և գեղչերի համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն հարկային դրույքաչափերով, որոնք նախատեսվում են կիրառել այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվը կիրացվի կամ պարտավորությունը կմարվի՝ հիմք ընդունելով հարկերի դրույքաչափերը և հարկային օրենքները, որոնք գործում են հաշվետու ժամանակաշրջանում:

Շահույթից կամ վնասից դուրս ճանաչված հոդվածներին վերաբերող հետաձգված հարկերը ճանաչվում են շահույթից կամ վնասից դուրս: Հետաձգված հարկային հոդվածները ճանաչվում են՝ հիմքում ընկած գործարքներից կախված կամ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե առկա է ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝ նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն առկա է մտադրություն հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվները իրացնել գուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները:

Իրացման հարկեր (անուղղակի հարկեր)

Հասույթը, ծախսերը և ակտիվները ճանաչվում են գուտ իրացման հարկերից՝ բացառությամբ

(ա) երբ իրացման հարկն առաջացել է այնպիսի ակտիվների կամ ծառայությունների գնումից, որի գծով այն չի հատուցվում հարկային մարմինների կողմից: Այս դեպքում հարկը ճանաչվում է որպես ակտիվի ձեռքբերման ինքնարժեքի մաս կամ որպես ծախսային հոդված

(բ) դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերն արտացոլելիս, որոնք ներկայացված են իրացման հարկերի գումարը ներառյալ

Հարկային մարմիններից հատուցման ենթակա կամ պարտավորություն հանդիսացող իրացման հարկերի գծով գումարները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտք:

3.11 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ընկերության ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորություններն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 21-ում: Սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը պետք է առևտրային դեբիտորական պարտքերը չափի իրենց գործարքի գնով (ինչպես դա սահմանված է ՖՀՄՍ 09-ով), եթե դեբիտորական պարտքերը չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ:

Բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, սկզբնական ճանաչման պահին պետք է ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափի իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո Ընկերությունը պետք է ֆինանսական ակտիվը համապատասխան չափի՝

ա) ամորտիզացված արժեքով.

բ) իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով.

գ) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ընկերությունը պետք է դասակարգի բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, բացառությամբ՝ «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական պարտավորությունների:

Ընկերությունը պետք արժեզրկման պահանջները կիրառի այն ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, և այն ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով:

Ընկերությունը պետք է ճանաչի կորստի պահուստ ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը պետք է ֆինանսական գործիքի համար կորստի պահուստը չափի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող կորուստներին հավասար գումարով, եթե այդ ֆինանսական գործիքի համար պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն մեծացել է:

Ընկերությունը շահույթում կամ վնասում, որպես արժեզրկումից օգուտ կամ կորուստ, պետք է ճանաչի ակնկալվող պարտքային կորուստների (կամ դրանց հակադարձումների) այն գումարը, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կորստի պահուստը ճշգրտվի մինչև այն գումարը, որը պահանջվում է ճանաչել սույն ստանդարտին համապատասխան:

3.12 Կանխավճարներ

Կանխավճարները հաշվեկշռում ընդգրկվում են արժեզրկման պահուստով նվազեցման արժեքով: Կանխավճարները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ այն պարագայում, երբ կանխավճարին վերաբերվող ապրանքները կամ ծառայությունները նախատեսվում է ձեռք բերել մեկ տարի հետո կամ երբ կանխավճարները վերաբերում են ակտիվներին, որոնք դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Ակտիվի ձեռքբերման համար կանխավճարները հաշվեզրկվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին այն ժամանակ, երբ Ընկերությանն է անցնում ակտիվի տիրապետումը և հնարավոր է դառնում, որ ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն: Այլ կանխավճարները դուրս են գրվում շահույթ կամ վնաս կանխավճարին վերաբերող ապրանքները կամ ծառայությունները ձեռք բերելու պահին: Եթե կան հայտանիշներ, որ կանխավճարին վերաբերող ակտիվները, ապրանքները կամ ծառայությունները չեն ստացվելու, կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում և համապատասխան արժեզրկման վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3.13 Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար: Չեղման դրույքը պետք է լինի այն դրույքը՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները պետք է վերանայվեն և ճշգրտվեն՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականը արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը պետք է հակադարձվի:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց բացահայտվում են, երբ տնտեսական օգուտների մուտքը հավանական է համարվում:

Պայմանական պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում այն դեպքում, երբ հավանական է պարտավորությունը լուծելու համար տնտեսական օգուտների արտահոսք և այդ արտահոսքը կարող է խելամտորեն գնահատվել: Դրանք բացահայտվում են այնքան ժամանակ, մինչև տնտեսական օգուտները մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է:

3.14 Զնորհներ

Զնորհները, ներառյալ իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային շնորհները, չպետք է ճանաչվեն, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ Ընկերությունը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները և շնորհները ստացվելու են:

Զնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Ընկերությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց

փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները: Երբ շնորհը վերաբերում է ակտիվներին, այն ճանաչվում է որպես հետաձգված եկամուտ և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառվում է հավասարաչափ գումարներով՝ համապատասխան ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում:

Շնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Ընկերությունը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Ընկերությունը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

3.15 Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվների ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը (որոնք այն ակտիվներն են, որոնց անհրաժեշտ է ժամանակի զգալի հատված, որպեսզի պատրաստ լինեն ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար), ավելացվում են այդ ակտիվների ինքնարժեքին, մինչև որ ակտիվներն ըստ էության պատրաստ են դառնում դրանց մտադրված օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Որակավորվող ակտիվի համար ձեռք բերված փոխառության ժամանակավորապես ազատ միջոցների ներդրումից ստացված եկամուտը նվազեցվում է այդ ակտիվի վրա կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումներից:

Փոխառության մյուս ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք առաջանում են:

3.16 Սխալներ

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալները.

Ընկերության մեկ կամ մեկից ավելի նախորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվություններում կատարած բացթողումներն ու խեղաթյուրումներն են, որոնք առաջանում են այն արժանահավատ տեղեկատվությունը չօգտագործելու կամ ոչ ճիշտ օգտագործելու արդյունքում, որը՝

ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել էին հրապարակման համար.

բ) խելամոռորեն ակնկալվում է, որ կարող էր ստացվել և հաշվի առնվել այդ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և ներկայացնելիս:

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալը պետք է ուղղվի հետընթաց վերահաշվարկմամբ, բացառությամբ երբ անհրազորելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը: Եթե անհրազորելի է որոշել մեկ կամ ավելի նախորդող ժամանակաշրջաններ ներառող հաշվետվություններում ներկայացված համադրելի տեղեկատվության վրա կոնկրետ ժամանակաշրջանին վերաբերող սխալի հետևանքները, ապա Ընկերությունը պետք է վերահաշվարկի այն ամենավաղ ժամանակաշրջանի (որը կարող է լինել ընթացիկ ժամանակաշրջանը) ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները, որի համար հետընթաց վերահաշվարկումն իրագործելի է:

3.17 Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետեւանքը պետք է ճանաչվի առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում եւ հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների եւ պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որեւէ հոդվածի հետ, այն պետք է ճանաչվի համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, ապա այն դիտվում է որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

3.18 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընկերությունը պետք է փոփոխի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է որեւէ ՖՀՄՍ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների եւ դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի եւ իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ եւ տեղին տեղեկատվության ներկայացմանը:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետընթաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անիրագործելի է որոշել կամ այդ փոփոխության ազդեցությունը կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա, կամ դրա կուտակային ազդեցությունը:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառում է հետընթաց, ապա պետք է ճշգրտի ամենավաղ ներկայացված նախորդող ժամանակաշրջանի սեփական կապիտալի համապատասխան հոդվածների սկզբնական մնացորդները, որոնց առնչվում են փոփոխությունները, ինչպես նաեւ յուրաքանչյուր ներկայացված նախորդող ժամանակաշրջանի համար բացահայտված այլ համադրելի գումարներն այնպես, կարծես թե հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը ի սկզբանե կիրառվել է:

Եթե անիրագործելի է որոշել մեկ կամ ավելի նախորդող ժամանակաշրջաններ ներառող հաշվետվությունների փաթեթում բացահայտված համադրելի տեղեկատվության վրա կոնկրետ ժամանակաշրջանին վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխության հետեւանքները, ապա Ընկերությունը ակտիվների եւ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների նկատմամբ կիրառում է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը՝ սկսած այն ամենավաղ ժամանակաշրջանի (որը կարող է լինել ընթացիկ ժամանակաշրջանը) սկզբից, որի համար հետընթաց կիրառումն իրագործելի է: Միաժամանակ, Ընկերությունը պետք է կատարի այդ ժամանակաշրջանում սեփական կապիտալի այն հոդվածների սկզբնական մնացորդների համապատասխան ճշգրտումներ, որոնց առնչվում են այդ փոփոխությունները:

Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետեւանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների եւ սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը:

3.19 Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, սակայն մինչեւ ֆինանսական հաշվետվությունները հրապարակման համար վավերացնելը, շահաբաժինները չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, քանի որ այդ ժամանակ պարտականությունն առկա չէ:

4. Հիմնական միջոցներ

	Ծներ, շինություններ, կառուցվածքներ,	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենա - սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Տնտեսական գույք, արտադրական գույք, այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
<i>Հազար դրամ</i>						
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	4 783 745	4 979 076	6 382 749	217 428	664 986	17 027 984
Ավելացումներ		149 554	53 264	13 654	19 920	236 392
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-		(109 919)	(8 891)	(92 374)	(211 184)
Վերադասակարգումներ	-			-		-
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 783 745	5 128 630	6 326 094	222 191	592 532	17 053 192
2024 հունվարի 1-ի դրությամբ	4 783 745	5 128 630	6 326 094	222 191	592 532	17 053 192
Ավելացումներ	-	-	997	950	4 080	6 027
Վերադասակարգումներ			317 929		(317 929)	-
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 783 745	5 128 630	6 645 020	223 141	278 683	17 059 219
<i>Կուտակիված մաշվածություն</i>						
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	309 573	1 808 669	3 522 042	147 457	393 996	6 181 737
Տարվա ծախս	79 009	247 918	323 232	16 678	34 121	700 958
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-		(109 911)	(8 891)	(68 233)	(187 035)
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	388 582	2 056 587	3 735 363	155 244	359 884	6 695 660
2024թ հունվարի 1-ի դրությամբ	388 582	2 056 587	3 735 363	155 244	359 884	6 695 660
Տարվա ծախս	79 009	251 356	320 225	14 687	25 929	691 206
Վերադասակարգումներ			179 504		(179 504)	-
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	467 591	2307 943	4 235 092	169 931	206 309	7 386 866
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 395 163	3 072 043	2 590 731	66 947	232 648	10 357 532
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4 316 154	2 820 687	2 409 928	53 210	72 374	9 672 353

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը հաշվառում է 3 354 663 հազար ՀՀ դրամի սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ, որոնց մնացորդային արժեքը զրո է, իսկ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը հաշվառում է 3 254 663 հազար ՀՀ դրամի սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ, որոնց մնացորդային արժեքը զրո է:

5. Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ

	Տեղակայման ենթական սարքավորումներ	Հիմնական միջոցների վրա կապիտալացվող հետագա ծախսումներ	Ընդամենը
Հազար դրամ			
Հաշվեկշռային արժեք			
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	26 700	26 700
Ավելացումներ		119 122	119 122
Նվազեցումներ		(87 114)	(87 114)
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	58 708	58 708
Ավելացումներ		367 129	367 129
Նվազեցումներ		(58 708)	(58 708)
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	367 129	367 129

6. Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Հազար դրամ			
Սկզբնական արժեք			
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1 683 839	241 748	1 925 587
Ավելացումներ	-	-	-
Օտարումներ, դուրս գրումներ			
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1 683 839	241 748	1 925 587
2024թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1 683 839	241 748	1 925 587
Ավելացումներ	980	-	980
Օտարումներ, դուրս գրումներ			
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1 684 819	241 748	1 926 567
Կուտակված մաշվածություն			
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	184 326	213 765	398 091
Տարվա ծախս	176 409	5 802	182 211
Նվազեցումներ	-	-	-
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	360 735	219 567	580 302
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	176 488	5 520	182 008
Տարվա ծախս			
Նվազեցումներ	544 897	217 413	762 310
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Զուտ հաշվեկշռային արժեք			
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1 323 104	22 181	1 345 285
2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1 139 922	24 335	1 164 257

7. Պաշարներ

	2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հազար դրամ		
Նյութեր	3 544	7 620
Վառելիք	9 367	4 201
Պահեստամասեր	517 833	531 459
	530 744	543 280

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված պաշարներ:

8. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	267 893	181 881
Դեբիտորական պարտքեր գործառնական վարձակալության գծով	19 311	15 355
Դեբիտորական պարտքեր բանկային ավանդների տոկոսների գծով	8 572	21 560
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	295 776	218 796
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	102	9 249
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեին	10 138	7 795
Այլ ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր	2 305	2 331
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	308 321	238 171

Ընկերության դեբիտորական պարտքերի մարման միջին տևողությունը 2024թ. կազմել է 44 օր, իսկ 2023թ՝ 57 օր:

Ղեկավարությունը հավատացած է, որ դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

9. Ժամկետային ավանդներ

Հազար դրամ	Ընթացիկ	Ընդամենը
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	702 000	702 000
Ավելացում	648 000	648 000
Պակասեցում	(932 000)	(932 000)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	418 000	418 000
Ավելացում	732 000	732 000
Պակասեցում	(738 000)	(738 000)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	412 000	412 000

Ընկերության ֆինանսական ներդրումները կարճաժամկետ բանկային ավանդներն են, որոնցում Ընկերությունը տեղաբաշխում է իր ժամանակավոր ազատ դրամական միջոցները:

10. Դրամական միջոցներ

Հազար դրամ	2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ բանկային հաշիվներում	34 559	21 577
Կանխիկը դրամարկդում	-	-
	34 559	21 577

11. Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերությունը ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի: ՀՀ կառավարության 04.01.2024թ. թիվ 8-Ա և 04.01.2024 թիվ 11-Ա որոշումներով 2024թ. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը ավելացվել է 1,539,493 հազար դրամով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ունեցել է 316,349 հատ սովորական բաժնետոմսեր՝ յուրաքանչյուրը 10,906,440,3 դրամ արժեքով: Այն ամբողջությամբ տեղաբաշխված է և պատկանում է Հայաստանի Հանրապետությանը:

Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունը կուտակված շահույթի հաշվին պետք է ստեղծի պահուստային կապիտալ, որը կարգավորված է Ընկերության կանոնադրությամբ: Այն օգտագործվելու է վնասների ծածկման, շահաբաժինների վճարման և կանոնադրական կապիտալի ավելացման նպատակներով:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պահուստային կապիտալը կազմել է 286 612 հազար դրամ:

12. Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկեր	5 097 881	5 843 859
	5 097 881	5 843 859
Ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկերի կարճաժամկետ մաս	220 628	251 732
	220 628	251 732
Ընդամենը վարկեր	5 318 509	6 095 591

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գործող վարկերի վերաբերյալ առկա է հետևյալ տեղեկատվությունը:

Հազար դրամ		Վարկային պայմ. N-ը, տրման տարեթիվը	Վարկի տարեկան տոկոս	Վարկի մարման ժամկետը	Հաշվեկշռային արժեք 31.12.2024	Հաշվեկշռային արժեք 31.12.2023
Վարկը տրամադրողի անվանումը	Չափման միավոր					
Ճապոնական բանկ	Ճապոնական յեն	04.05.2007թ.	1,8	10.02.2029թ.	803 760	1 068 209
Ասիական զարգացման բանկ	ՄԴՌ	16.05.2015թ.	3,14	16.05.2040թ.	3 923 372	4 395 219
ՀՀ կառավարություն	Դրամ	16.05.2015թ.	3,14	16.05.2040թ.	591 377	632 163
Ընդամենը					5 318 509	6 095 591

13. Հետաձգված հարկ
Ծանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ / (պարտավորություններ)

Հազար դրամ	Հետաձգված հարկային ակտիվներ		Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		Զուտ հետաձգված հարկ	
	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
Հիմնական միջոցներ	-	-	358 792	357 901	(358 792)	(357 901)
Վարկեր և փոխառություններ	-	-	39 821	61 224	(39 821)	(61 224)
Չօգտագործված արձակուրդների գծով պահուստ	5484	3 984	-	-	5484	3 984
Հարկային վնաս	63182	66 371	-	-	63182	66 371
	68 666	70 355	398 613	419 125	(329 947)	(348 770)

Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում

	2023թ հունվարի1-ի դրությամբ	Եկամուտում ճանաչված	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Եկամուտում ճանաչված	2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հազար դրամ					
Հիմնական միջոցներ	(354 483)	(3 418)	(357 901)	(891)	(358 792)
Վարկեր և փոխառություններ	(85 234)	24 010	(61 224)	21 403	(39 821)
Զօգտագործված արձակուրդների գծով պահուստ	4 764	(780)	3 984	1500	5484
Հարկային վնաս		66 371	66 371	(3 189)	63 182
Զուտ հետաձգված հարկ	(434 953)	86 183	(348 770)	18 823	(329 947)

14. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Հազար դրամ		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	88 690	39 211
Կարճաժամկետ վարձակալության գծով վճարման ենթակա գումարներ	828	1 613
Աշխատակիցներին վճարման ենթակա գումարներ	33 353	40 089
Զօգտագործված արձակուրդների գծով պահուստ	30 466	22 136
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	153 337	103 049
Ստացված կանխավճարներ	750	-
Պարտքեր հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	67 009	54 142
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	201	290
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	221 297	157 481

Ընկերության կրեդիտորական պարտքերի մարման միջին տևողությունը 2024թ կազմել է 27 օր, իսկ 2023թ՝ 45 օր:

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություն, որն ապահովում է բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարումը:

Հարկերի և պարտադիր վճարների գծով կրեդիտորական պարտքը բաղկացած է հետևյալից՝

	2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հազար դրամ		
Շահութահարկ	21 260	20 763
Եկամտային հարկ	41 683	29 825
Ավելացված արժեքի հարկ	4 066	3 554
Այլ	67 009	54 142

15. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք

	2024թ դեկտեմբերի 31-ին ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հազար դրամ		
Կարգավարական ծառայությունների մատուցումից	1 751 874	1 431 103
Արտահանման ծառայությունից	384 855	223 505
Այլ	2 652	2 159
	2 139 381	1 656 767

Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ
Աշխատավարձ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա
Հումք և նյութեր
Այլ կազմ. կողմից կատարված աշխատանքներ
Այլ ծախսեր

16. Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ
Աշխատավարձ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա
Գործուղման և ներկայացուցչական
Փոստի, հեռահաղորդակցության
Գրասենյակային, կոմունալ
Բանկային, աուդիտորական և խորհրդատվական
Հիմնական միջոցների նորոգում և սպասարկում
Պահպանության գծով
Վարձակալության գծով
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր
Այլ

17. Այլ եկամուտներ և ծախսեր
Այլ եկամուտներ

Հազար դրամ
Վարձակալությունից եկամուտներ
Զիցենգավորված գործունեությունից եկամուտներ
Այլ պաշարների վաճառքից եկամուտներ
Այլ եկամուտներ

Այլ ծախսեր

Հազար դրամ
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր
Դրամական օգնության գծով ծախսեր
Այլ ծախսեր
Ընդամենը

18. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր
Ֆինանսական եկամուտներ

Հազար դրամ
Բանկային ավանդներ
Ընդամենը

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
599 106	593 268
787 846	787 354
15 466	13 524
335 329	130 698
18 123	4 016
1 755 870	1 528 860

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
283 293	362 071
85 368	85 388
6 054	11 134
10 815	11 711
39 258	44 106
1 942	1 682
6 976	36 665
15 069	15 069
17 495	19 015
19 043	12 911
26 727	28 051
512 040	627 803

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
225 777	204 604
17 287	29 761
-	1 716
198	273
243 262	236 354

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
3 032	8 052
7 720	20 304
918	594
11 670	28 950

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
36 096	55 662
36 096	55 662

Ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ

Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր
Ընդամենը

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
246 120	279 693
246 120	279 693

19. Այլ օգուտ (կորուստ)

Հազար դրամ

Փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտ
Փոխարժեքային տարբերություններից ծախս
Ծնորհներից և այլ անհատույց ստացումներից
եկամուտներ

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
529 201	265 804
(198 214)	(374 916)
-	33 800
330 987	(75 312)

20. Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են՝

Հազար դրամ

Ընթացիկ շահութահարկ՝
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս
Հետաձգված հարկեր
Ժամանակային տարբերությունների ծագում և
հակադարձում
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների
մասին հաշվետվությունում ներկայացված
շահութահարկի գծով ծախս / (օգուտ)

2024թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
-	-
18 823	86 183
18 823	86 183

21. Ֆինանսական գործիքներ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.11-ում:

Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ

Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ

2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
34 559	21 577
295 776	218 796
412 000	418 000
742 335	658 373

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր
Վարկեր և փոխառություններ

2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
153 337	103 049
5 318 509	6 095 590
5 471 846	6 198 639

22. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է շուկայական (որը ներառում է արտարժույթային), պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ընկերության գործունեությունն ուղղակիորեն ենթարկվում է արտարժույթային, տոկոսադրույքային ռիսկերի փոփոխությունների ազդեցությանը և կապիտալի գնային ռիսկին:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը: Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր այլ արժույթից տարբեր այլ արժույթով արտահայտված վաճառքների, ձեռքբերումների և փոխառությունների հետ: Արտարժույթի ռիսկ հիմնականում առաջացնում են ԱՄՆ դոլարը և Ճապոնական յենը:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկվում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև:

Հոդված 2024թ.	Ճապոնական յեն՝ << դրամով վերահաշվարկված	SDR << դրամով վերահաշվարկված
Ֆինանսական ակտիվներ	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	803 760	3 923 372
Զուտ արդյունք	(803 760)	(3 923 372)
Հոդված 2023թ.		
Ֆինանսական ակտիվներ	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	1 068 209	4 522 790
Զուտ արդյունք	(1 068 209)	(4 522 790)

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները՝

	2024թ.	2023թ.
Ճապոնական յեն	25.14	28.57
SDR	517.17	543.09

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ Ճապոնական յենի և SDR-ի նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2023թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2023թ.՝ 10%): Զգայունության վերլուծությունը ներառում է կապակցված և ոչ կապակցված կողմերից վարկերը և փոխառությունները: Բացասական ցուցանիշը նվազում է վկայում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և սեփական կապիտալում, երբ դրամն արժեզրկվում է համապատասխան արժույթի նկատմամբ:

2024թ.	Սեփական կապիտալ	Շահույթ կամ վնաս
Ճապոնական յեն (10% ամրապնդում)	(80 376)	(80 376)
SDR (10% ամրապնդում)	(392 337)	(392 337)
2023թ.		
Ճապոնական յեն (10% ամրապնդում)	(106 821)	(106 821)
SDR (10% ամրապնդում)	(452 279)	(452 279)

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում տրված փոխառությունների և ստացված վարկերի ու փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքների նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածության չափը որոշող ձևակերպված քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր ֆինանսական գործիքի առումով ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքներ կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս: Ընկերությունը ուներ տոկոսադրույքի ռիսկ ձևավորող փոփոխական տոկոսադրույքով թվով մեկ ֆինանսական պարտավորություն՝ տրամադրված Համաշխարհային բանկի կողմից, որը 2023թ. մարվել է:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Ընկերության նկատմամբ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում պատվիրատուներից ստացման ենթակա դեբիտորական պարտքերի և այլ անձանց տրված փոխառությունների գծով: Ընկերությունը չի պահանջում գրավ ֆինանսական ակտիվների գծով: Պարտավորությունների կատարման գծով ռիսկերի գնահատումներ իրականացվում են որոշակի սահմանները գերազանցող գումարներ պահանջող հաճախորդների համար, բացառությամբ կապակցված կողմերի:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

31.12.2024թ. դրությամբ վաճառքների գծով 295 776 հազար դրամ դեբիտորական պարտքից 168 158 հազար դրամը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ գծով է, իսկ 34 549 հազար դրամը՝ «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ գծով:

Ֆինանսական ներդրումներ

Ընկերությունը սահմանափակում է իր վարկային ռիսկը՝ ներդրումներ կատարելով միայն բանկային ավանդներում:

Ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը:

Հազար դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2024թ.	2023թ.
Ֆինանսական ներդրումներ	412 000	418 000
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	295 776	218 796
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34 559	21 577
Ընդամենը	742 335	658 373

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով վարկային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների:

Հազար դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2024թ.	2023թ.
Իրավաբանական անձինք և կազմակերպություններ	295 776	218 796
Ֆիզիկական անձինք	-	-
Ընդամենը	295 776	218 796

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով վարկային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն ըստ հաճախորդների տեսակների:

Հազար դրամ

Իրավաբանական անձինք և կազմակերպություններ
Ֆիզիկական անձինք
Ընդամենը

Հաշվեկշռային արժեք	
2024թ.	2023թ.
295 776	218 796
-	-
295 776	218 796

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Ընկերության մոտեցումն է ապահովել բավարար իրացվելիություն բնականոն և արտակարգ իրավիճակներում պարտավորությունները կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Ընկերության համբավը վտանգելու:

Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են վարկերը՝ բացահայտված ծանոթագրություն 12-ում:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա), հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր վարկեր	5 318 509	6 095 591
Հանած դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(446 559)	(439 577)
Զուտ պարտավորություն	4 871 950	5 656 014
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	6 628 234	6 417 672
Ընդհանուր կապիտալ	11 500 184	12 073 686
Ֆինանսական լծակ	42,36	46,85

Իրական արժեք

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

բ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Ընկերության մոտեցումն է ապահովել բավարար իրացվելիություն բնականոն և արտակարգ իրավիճակներում պարտավորությունները կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Ընկերության համբավը վտանգելու:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը, ներառյալ տոկոսների հաշվարկված վճարումները՝ առանց հաշվանցման համաձայնագրերի ազդեցության: Ակնկալվում է, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական միջոցների հոսքերը կարող են առաջանալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ շատ ավելի տարբեր գումարների չափով:

2024թ.

Հազար դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	0-1 տարի	2-5 տարի	5 տարուց ավելի
Վարկեր և փոխառություններ	5 318 509	220 628	1 200 000	3 897 881
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	153 337	153 337	-	-
	5 471 846	373 965	1 200 000	3 897 881

2023թ.

Հազար դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	0-1 տարի	2-5 տարի	5 տարուց ավելի
Վարկեր և փոխառություններ	6 095 591	251 732	1 528 250	4 315 609
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	103 049	103 049	-	-
	6 198 640	354 781	1 528 250	4 315 609

23. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

- Ծանոթագրություն 4 – հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետը
- Ծանոթագրություն 6 – Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետ
- Ծանոթագրություն 12 – վարկեր և փոխառություններ
- Ծանոթագրություն 14 – հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ապագայի վերաբերյալ ենթադրությունների, ինչպես նաև գնահատման անորոշության հիմնական այլ աղբյուրների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- Ծանոթագրություն 26 – պայմանականություններ

24. Պարտավորվածություններ

Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածություններ

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը գործառնական վարձակալությամբ վերցրել է օպտիկամալուխային գծեր և ռադիոէլեկտրոնային միջոցների հաճախականություններ: Պայմանագրերը կարող են չեղյալ համարվել փոխադարձ համաձայնությամբ:

Ընկերությունը որպես վարձատու

Ընկերությունը գործառնական վարձակալությամբ է հանձնել գրասենյակային տարածքներ: Պայմանագրերը կարող են չեղյալ համարվել փոխադարձ համաձայնությամբ:

25. Պայմանականություններ
Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարումակաությունը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվությանն պարտադիր ապահովագրությունից իր ակտիվների, գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասից ապահովագրություն չունի:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային, արժույթային և մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Ընկերությունը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել Ընկերության գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ այն գործարքների և գործունեության հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը, տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել:

Ընկերությունը գտնում է, որ 2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների պահանջները և Ընկերության հարկային, արժույթային և մաքսային դրությունը կայուն է:

Պատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի խոշոր դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ իր ֆինանսական վիճակի վրա:

26. Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Վերահսկողություն

Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում նրա միակ բաժնետերը՝ Հայաստանի Հանրապետությունը: Ընկերության բաժնետոմսերը կառավարվում են ՀՀ կառավարության և նրա լիազորված անձի՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության կողմից:

Գործարքներ դեկավարության հետ

Հազար դրամ
Աշխատավարձ

2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
78 499	106 924
78 499	106 924

Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Հազար դրամ	2024թ	2023թ	Մնացորդը 31.12.2024թ	Մնացորդը 31.12.2023թ
Ծառայությունների մատուցում ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններին	532 022	268 206	37 569	20 361

27. Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտվող դեպքեր հաշվետու ամսաթվից հետո (31.12.2024թ) մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթիվը տեղի չեն ունեցել:

Գլխավոր տնօրենի
պարտականությունները կատարող

Գլխավոր հաշվապահ

Գրիգորյան

Մեղրոնյան